

**Scenariusz zajęć w oparciu o książkę
Katarzyny i Pawła Ziemnickich, *Droga do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku*
Wydawnictwo Literatura, Łódź 2019**

Autor: Alina Płaziak-Janiszewska

Typ zajęć: zajęcia zintegrowane, godzina wychowawcza, etyka, zajęcia dodatkowe

Wiek uczniów: 8–10 lat

Czas: 2 godziny lekcyjne

Temat: Droga do gwiazd Mikołaja Kopernika

Cele:

Uczeń potrafi

- zidentyfikować bohatera książki i go scharakteryzować,
- wymienić czynniki mające wpływ odkrycia Kopernika,
- wyjaśnić związki frazeologiczne ze słowem „gwiazda”,
- wypowiadać się na forum grupy.

Metody i formy pracy

praca indywidualna, praca w grupie, praca z klasą, dyskusja, elementy dramy (rzeźba, poza, gorące krzesło), linia czasu, wizualizacja, praca z tekstem literackim, praca plastyczno-techniczna, zabawa dydaktyczna – *iskierka przyjaźni*.

Materialy

- Książka Katarzyny i Pawła Ziemnickich, *Droga do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2019,
- arkusze papieru, markery,
- komputer.

Przebieg zajęć

1. Nauczyciel proponuje, aby uczniowie powitali się *iskierką przyjaźni*. Uczeń rozpoczyna ćwiczenie, wypowiadając głośno zdanie: *Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg, niechaj powróci do moich rąk*.
2. Uczniowie kładą się na dywan, odpoczywają i wyobrażają sobie, że nad nimi rozciąga się gwieździste niebo. Nauczyciel mówi: *Jest cicha noc. Gwiazdy mrugają. Zastanówcie się, co gwiazdy mogłyby zobaczyć z kosmosu, patrząc na Ziemię*.
Po chwili refleksji chętni uczniowie krótko wypowiadają się na zadany temat.
3. Uczestnicy zajęć losują kartki z zapisanymi związkami frazeologicznymi ze słowem „gwiazda”, np. *urodzić się pod szczęśliwą gwiazdą, gaśnie czyjaś gwiazda, chce gwiazdki z nieba, zobaczyć wszystkie gwiazdy, sięgać po gwiazdy*, następnie szukają kolegi lub koleżanki, która ma ten sam związek wyrazowy – w ten sposób powstają małe grupy. Zadaniem zespołów jest pokazanie za pomocą mowy ciała, jak je rozumieją.
Po wykonaniu ćwiczenia dzieci głośno powtarzają poznane związki wyrazowe (jeśli to konieczne, jeszcze raz są tłumaczone) i wieszają na ścianie.

4. Nauczyciel wiesza na tablicy/ścianie trzy zarysy postaci, informując, że dzisiaj będzie rozmawiał z uczniami na temat Mikołaja Kopernika. Na pierwszym plakacie dzieci mazakami wypisują, co już wiedzą na temat tej postaci, na drugim to, czego chcieliby się dowiedzieć, trzeci zostaje pusty do końca zajęć, kiedy dzieci dopiszą, czego się dowiedziały podczas lekcji.
5. Nauczyciel dzieli klasę na zespoły, które dokładnie czytają wylosowane rozdziały książki (np. rozdział *Szkoła, Szkoła w Chełmie, Studia w Krakowie* etc.) i wypisują na kartce pytania, które chcieliby zadać Mikołajowi Kopernikowi. Następnie chętny uczeń (albo uczniowie) wchodzi w rolę astronoma, siada na środku sali i odpowiada na pytania dzieci. Ćwiczenie trwa do wyczerpania się pomysłów.
6. Uczeń (uczniowie) w roli Mikołaja Kopernika zastyga w pozie pt. „Astronom”, natomiast pozostali pokazują również w formie pozy cechę, czynnik, osobę, która przyczyniła się do tego, że bohater został znanym naukowcem (np. nauka, książka, upór, etc.) i dołączają w dowolnym miejscu do „astronoma”. (Jeśli jest taka możliwość, prowadzący może wykonać zdjęcie wspólnej rzeźby, a później wyświetlić je na ekranie komputera i omówić z dziećmi ćwiczenie). Uczestnicy zajęć wypisują na tablicy wymienione czynniki mające wpływ na sukces naukowca.
7. Nauczyciel proponuje, aby uczniowie stworzyli wspólnie „drogę do gwiazd”. Uczestnicy zajęć, dyskutując, zastanawiają się, jak rozumieją tytuł książki, a także proponują możliwe plastyczno-techniczne rozwiązania (np. wieża z kartonów, rakieta). Prowadzący zachęca uczniów, aby wykorzystali słownictwo z poprzednich ćwiczeń. Po wykonaniu zadania dzieci siadają wokół swojej pracy i kończą zdanie: „*Droga do gwiazd to ...*”
8. Prowadzący zajęcia pokazuje (w multimediami albo książce) uczniom, jak wygląda Układ Słoneczny, tłumaczy (może to zrobić uczeń, który interesuje się astronomią), co to jest teoria heliocentryczna. Następnie dzieci zamieniają się w planety oraz Słońce, tworząc ze swoich ciał Układ Słoneczny.
9. Na koniec zajęć uczniowie podchodzą do pozostawionego wcześniej plakatu i zapisują, czego się nauczyły podczas lekcji, później odczytują na głos swoje zapiski i porównują z plakatem, na którym zapisano, czego chcieli się dowiedzieć. Nauczyciel omawia z uczniami pozostałe na plakacie problemy.